

Mirgu Marga

Rašo Kugis

ANGLŲ tauta pa-
vo valią laisvuose rink-
ir, dvylika milijonų balsų p-
devynis milijonus, pasirinko
partiją kuri žmonėms žadėjo
daugiau darbų, daugiau geres-
nių namų, daugiau teisingu-
mo pramonės turtais besida-
linant. Tas savu keliu reišk-
kia pakrypimą į kairę, į socia-
lizmą ir į kitas su tuo einan-
čias pasėkas.

Lietuviui, aišku, įdomu kaip
naujoji Anglijos darbiečių vy-
riausybė žiūrės į Lietuvos lai-
svės klausimą. Nors politiniai
tarp komunistų ir socialistų
eina pikta žodžiais kova, ta-
čiau Churchill'o vietą užėmęs
premjeras Attlee pareiškė, jo
noru bus stiprinti Anglijos ir
Sovietijos susidraugavimą.

Tokiu būdu, Lietuvis busi-
moje Anglijoje, gal but, ras
maža gaivinčio vandenilio
savo laisvės troškuliui.

SIOMIS DIENOMIS išėjo iš
spaudos Philip Strong's knyga,
"Marta of Muscovy", aprašan-
ti gyvenimą caro Petro Pirmo-
jo antrosios žmonos, Katerinos
I. Latvių Ministras Washing-
tone, p. Bilmanis, savo laiške
New York Times tvirtina jog
ši Rusijos carienė buvus "Lat-
vė mergaitė Marta Svirplis".
Ji buvus paprasto kaimiečio
duktė, bet ją įsidukrino kuni-
gaikštis Skavronskis, ainis pir-
mųjų Rusijos kunigaikščių ir
valdovų, tikslu "paaukštinti".
Jis kraują ir padaryti ją būti
tinkama carui Petri I žmona.
Bilmanis nurodo, ši kaimietė
mergaitė įsteigė Rusams jų
pirminę Mokslo Akademiją,
dar ir šiandien gyvuojanti.

Nors p. Bilmanis tikrina ją
buvus Latve mergaitė, bet pa-
vardė Svirplis artimesnė Lie-
tuvams negu Latviams.

LIETUVIŲ Bendras Fondas
galėtų paimti įkvėpimo iš Len-
kų Fondo pavykusių pastangų
gauti iš Amerikos National
War Fund (krio nariu abu
Fondai yra) finansinės para-
mos įkurti Anglų valdomoje
Vokietijos zonoje Lenkams
centrą su ligonine, slaugių na-
mu ir prieglaudomis. Šis cen-
tras aprūpins pusantro milio-
no Vokietijon pabėgusių ar ten
į darbus atvartų Lenkijos pi-
liečių.

Tokio centro įkūrimas yra
puiki praktiška proga tiems
visko netekusiems žmonėms
pagelbėti ant kojų atstatyti.

Vokietijoje, sakoma, randasi
tarp 300 ir 400 tukstančių Lie-
tuvų pabėgėlių ir tremtinių.
Nejau negalima jiems Lietuvių
Centro įkurti? Ar Bendras
Amerikos Lietuvių Fondas gal-
vojo apie tai ir ar darė kokių
nors žygių ta linkme?

APIE LIETUVIŲ tremtinius
Sibire musų spauda pamiršo.
Visuomenei niekados nebuvo
paskelbta ar kas nors darė ko-
kių nors žygių jiems pagalbos
ranką ištieti ar ne. Tarybų
Lietuvos spauda taip pat ne-
praneša ar sugrįžo bent vie-
nas iš Sibiro tų kuriuos bolše-
vikų, laikraščiai vadino "pasi-
traukusiais" nuo karo pavo-
jų.

Amerikos žydai rado kelių
ir būdų savo tautybės tremti-
niams iš Lietuvos Sibire pa-
gelbėti. Pas mus nebuvo ga-
nėtinai net iniciatyvos bent
pasiteirauti pas žydus kaip
jiems tai pavyko padaryti.

AMERIKOS konsulai Dani-
joje, Norvegijoje ir Čekoslo-

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000
Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO RUGP-AUGUST 3, 1945

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

(30-ti metai :: 30th year)

Tarybos Baigėsi; Prez. Truman Skubiai Gryžta

Santa Klaus Vasara

Chicagoje, rekrutavimo va-
juje gavimui 65,000 daugiau
darbininkų dirbti ant Ameri-
kos geležinkelių, kurie užvers-
ti kareivių pervežimui, šis ka-
rųs, Cpl. Edward Solotke pa-
sitarnavo Santa Klaus rolyje,
Liepos mėnesio karščiuose.

SAN FRANCISCO ČARTERĮ PRIĖMĖ

Liepos 28, Senatas truk-
šmingai priėmė 89 balsais
prieš 2 San Francisco čar-
terį. Tuo būdu šis šalis pir-
mutinė iš didžiųjų valsty-
bių užtvirtina tą aparatą
kuris taikomas palaikyti
ateityje taiką.

JAPONIJOJE

trukstant
maisto, žmonės raginami
rinkti ir taupyti ažuolų gi-
les, iš kurių, sako, galima
daryti valgius kaip iš ry-
žių.

Amerikos laivynai sup-
dami Japonijos salas bai-
gia sunaikinti Japonų žu-
vininkystę, kuri yra svar-
bi maisto atžvilgiu.

Amerikos komunistai pa-
keitė savo vadą, Browder,
į Fosterį, ir vėl atnaujino
komunistų partiją, kuri ko-
vos prieš viską kapitalis-
tiško.

Komunistai pasmerkė p.
Trumaną ir jo administra-
ciją už kryptimą nuo Roo-
sevelto demokratijos.

Berline, Amerikos ciga-
retai parduodami Ameri-
kos kareiviams — po \$15
pakelis....

vakijoje paskelbė esą pasiren-
gę padėti Amerikos piliečiams
pajieškoti Amerikos piliečių gy-
venusių pirm karo ir karo me-
tu tuose kraštuose.
Kazin, Amerikos konsulai
Maskvoje galėtų panašiai pa-
daryti Pakaltijo šalyse, kur
1940 metais gyveno gana daug
Amerikos piliečių, Lietuvių ir
Latvių, ir kurių nevisi sūspėjo
Amerikon sugrįžti? Vienas jų,
Dr. Devenis, kaip žinoma, net
tremtinio gyvenimo paragavo
jų nagų išlaisvinti, o tokių
yra daugiau.

Stalinas sako buvęs Susirgęs

Potsdam, Rugpjūčio 1.—
Prez. Trumano tarybos su
Stalinu ir Churchill'u - Att-
lee šiandien baigėsi. Apie
tarybų pasekmes, kurios
laikomos slapytbėje, Prezi-
dentas Truman sako rapor-
tuos Kongresui, todėl jis ir
skubina atgal į Washingto-
ną. Išplaukia tuo pačiu
karo laivu, Augusta, ku-
riuo atvyko.

Tarybas baigus, Truman
dar išskrido į Angliją, kur
pasimatė su Britų karalium
Jurgiu VI, bet pasimaty-
mas sakoma įvyko ant lai-
vo Renown, kur papietavus
su karalium, Prez. Truman
sėdo ant savo laivo, Augus-
ta, ir išplaukė atgal į Ame-
riką Rugpjūčio 2.

Su prezidentu kartu vy-
ksta Valstybės Sekretorius
Byrnes ir Admirolas Le-
ahy bei kiti jų palydovai.

Stalinas susirgo

Per tris dienas buvo sle-
piama žinia kodel trijų di-
džiųjų tarybos buvo nutru-
kusios per dvi dienas. Pa-
galiau išleista ta paslaptis:
Stalinas buvo susirgęs ir
per dvi dienas negalima bu-
vo posėdžių turėti. Kai jis
paskelbta pasveikęs, atlai-
kyta dar trijų valandų pa-
sitarimas ir staiga paskel-
bta konferencijos uždary-
mas ir Prez. Trumano sku-
bėjimas namon.

Stalinas turi 66 metus
amžiaus ir jau nyksta svei-
katoje.

Ką galėjo nutarti?

Ar iš tų tarybų išėjo kas
gero sunku pasakyti. Roo-
sevelto mirtis, Churchill'o
prašalinimas, Trumano ir
Attlee — dviejų naujų va-
dų — susitikimas su vienu
trių senųjų didžiųjų, ir
pagaliau Stalino susirgi-
mas gal but neprivėdė ta-
rybų prie nieko vaisingo
ir privertė jas baigti.

Iš Londono paskelbta ži-
nia kad tas Potsdamo su-
sirikimas, nors garsina-
mas vienu iš didžiųjų po-
sėdžių moderninėje istori-
joje, neatsieks savo numa-
tytų tikslų.

Jokio paaiškinimo nėra
apie visapusi sumišimą ko-
kis pažymėjo konferen-
cijos eigą ir kodel taip stai-
giai konferencija nutrauk-
ta. Vienas kas aišku tai
kad daug klausimų kurie
šiame susitikime tikėta iš-
spręsti liko neišspręsti ir pa-
liko nežinėjė.

Prez. Trumano manymas
įtraukti Sovietus į karą su
Japonija matomai nepavy-
ko. Japonai taipgi neatsi-
liepė prielankiai į ultima-
tumą baigti su Amerika
karą.

Del Japonijai ultimatu-
mo, vienas New Yorko lai-
kraštis paskelbė jog Stali-
nas atsivežęs į trijų didžiū-
jų konferenciją savotišką
pasiūlymą, kuriame Japo-

nų reikalauta užleisti Ru-
sams Mandžuriją, o Ameri-
kos jiegosms neleidžiama iš-
lipti Japonijoje, tik užimti
Koreją ir Formosą, Japo-
nijos pašaliais.

JAPONŲ KARO LAI- VYNAS VISIŠKAI SUNAIKINTAS

Japonijos karo laivynas
visiškai sunaikintas.
Per Liepos mėnesį Ame-
rikos lėktuvai ir laivai nu-
skandino mažiausia 1,546
laivus ir sunaikino daug
lėktuvų.

Pati Japonija, jos mies-
tai vienas po kito naikina-
mi, sprogdinami, gyvento-
jai baisiai kencia skurdą,
baimę, sužeidimus, ir daug
jų žūsta nuo orinių bombų.
Prieš bombarduojant bu-
vo išmėtyta iš lėktuvų tuk-
stančiai lapelių pranešan-
čių žmonėms kad jų namai
ir viskas bus sudeginta.

Rugp. 2, Amerikos karo
laivai ir lėktuvai bombar-
davo Japonų laikomą Wake
salą Pacifike.

Filipinų salose išmušta
Japonų 437,828.
Burmoje, Japonams bė-
gant nuo apsupimo, Britai
išžudė 7,000 jų kareivių.

KEISTA LĖKTUVO NELAIMĖ

Liepos 28, New Yorke, į
aukščiausią pastatą, Empire
State Bldg., atsimušė ka-
riškas lėktuvas B-25, skri-
dęs per miglą iš Mass. val-
stijos į Nawark, N. J. Lėk-
tuvas išmušė sienoje skylę
ties 78-tu aukštu ir sulin-
do į vidų. Tuo pat kartu
užsidegė gasolinas, lėktu-
vas su lakūnais sudegė ir
gasolinui ištekus padegta
viduje.

Toje nelaimėje žuvo trys
lėktuvo lakūnai ir keliuo-
lika viduje buvusių žmo-
nių. Tas pastatas yra 102
aukštų, taigi lėktuvas skri-
do žymiai peržemai jeigu
atsimušė į 78-tą aukštą.

PARYŽIUJE tardo m a s
Maršalas Petain, kaltina-
mas užleidimu Vokiečiams
Prancūzijos 1940 metais.

Prancūzų Gen. Weygand
prisiėmė ant savęs atsako-
mybę už paskelbimą Pary-
žiaus atviru miestu šiame
Petain'o teisme.

Petain jau yra 84 metų
senukas, atsižymėjęs pir-
mame pasauliniame kare.

LENKŲ bolševikų vald-
žia ragina Lenkų kariuo-
menę esančią užsieniuose
gryžti į Lenkiją.

Italijos bolševikai gelbs-
ti Varšavai reikalaudami
kad iš Italijos būtų ištrau-
kta esanti Lenkų kariuo-
menė. O kur ji dėsies?

U. S. Didieji Karo Lėktuvai Virš Japonijos

Trys B-29 didieji Amerikos karo bumberiai parodoma
skrenda pro garsų Japonijos ugniakalnį Fujiyama, viename
iš pastarų užpuolimų Japonijos salų. To vulkano viršūnė pa-
dengta sniegu, nes kalnas yra vienas iš aukštųjų.

ANGLIJOJ LAIMĖJO SOCIALISTAI

Anglijos atstovų rumų
balsavimų pasekmes pa-
skelbus, pasirodė tikra re-
voliucija: rinkimus laimė-
jo Darbo Partija, arba so-
cialistai, ir valdžią užėmė
Clement R. Attlee, kuris,
Churchillui rezignavus, ka-
raliaus pakviestas sudaryti
naują vyriausybę. Attlee
užėmė Churchill'o vietą ir
Potsdamo tarybose.

Šie rinkimai Anglijoje
buvo pirmi į 10 metų.
Socialistai rinkimus ve-
dė žadėjimais visokių gero-
vių ir paėmimo į valdžios
rankas pagrindinių indus-
trijų. (Žiur. pusl. 4.)

Attlee pirm visko priža-
dėjo baigti karą su Japo-
nais.
Eden'o vietą užėmė Be-
vin, amatų unijos vadas.

Muilas iš sviesto. Paaš-
kėjo kad viena didelė mu-
lito kompanija Amerikoje
gavo 90,000 svarų sviesto
muilui daryti. Tas svies-
tas buvo sugedęs ir netin-
kamas valgyti. Kas tą svie-
stą kur sugadino nepasa-
koma.

ISPANIJA prašalino ir
grąžino Prancūzijai Pierre
Laval, kaltinamą pardavi-
me Prancūzijos Vokiečiams
ir tarnavime jų naudai kai
buvo įsteigta Vichy vy-
riausybė.

Jugoslavijoje labai sto-
kuoja maisto, ir į Ameriką
atsiūkė prašydamos mai-
sto — ne pačių Jugoslavų
koks komitetas ar valdžios
narys, bet Maskvos agen-
tas, paskirtas Jugoslavijo-
je betvarkes keiti.

Kinijoje, 10 milijonų gy-
ventojų badauja. Taipgi
Čunking mieste siaučia
cholera.

RUSAI GROBIA VO- KIEČIŲ MAISTĄ

Vokietijoje, ką ukininkai
jau pajiegia užsiauginti, iš
jų užgrobia Rusai komisa-
rai. Prie Prenzlau buvo to-
kios įvykis: komisariai už-
grobė iš ukininkų 70,000
galvų kopustų, bet neturė-
dami kur dėti paliko kopu-
stus suputi, bet žmonėms
maistui neduoda.

Amerika žada siųsti 6
milijonus tonų anglies Euro-
pon šią žiemą, gelbėjimui
Europos nuo anarhijos.

Del to, sako, Amerikoje
šių žiemą apsieiks didelis
kuro trukumas.

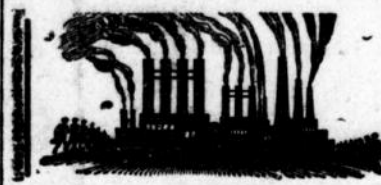
Šymet Liepos ir Rugp.
mėnesių bėgiu sviesto gau-
nama žymiai daugiau, to-
del jo bus daugiau parda-
vimui. Armija sumažino
sviesto supirkimą.

Amerikoje šią žiemą sa-
ko bus trukumas 37 mi-
lijonų tonų anglies. Tuo
atveju, sako kuro adminis-
tratoriaus padėjėjas, žie-
ma dirbtuvės turės dirbti
tik po 4 dienas.

Ilsisi Ukėje

Karo sekretoriaus padėjėjas
Patterson, gavęs liusoos laiko,
parvyksta iš Washingtono į
savo ukę, Cold Springs, N. Y.,
ir apžiūri savo gyvulius.

DARBAI

Auto Unija Skelbs Vi- sur Streikus

R. J. Thomas, United
Auto Workers (CIO) tik-
rina kad baigus karą su
Japonija, automobilių in-
dustrijoje visur bus šau-
kiami dideli streikai. Sa-
ko, visur užgirs streikavi-
mą kur tik kokioje dirbtu-
vėje dabartiniu laiku eina
kokie nesusipratimai dar-
bininkų su darbdaviais.

Paleidžiamiems iš tarny-
bos kariaus norima išru-
pinti skyrimą po \$150 nu-
sipirkti ciciams rubams.

Kongrese keliama reika-
lavimas kad iš armijos bu-
tų tuojau paliuosuota 10-
000 angliakasyklų darbi-
ninkų kurie stovi arčiausia
paliausavimo, ir kad jie
butų tuojau grąžinami į
angliakasyklas, išvengimui
anglies trukumo ateinan-
čią žiemą.

Detroit, Mich. — Fisher
Body skyrius General Mo-
tors Corp. paskelbė staty-
mą naujų savo dirbtuvių
Columbus ir Hamilton, O-
hio, kurios turėtų būti ga-
tavos 1946 metais. Tai vis
renginasis dirbdinti dau-
giau automobilių.

Algos darbininkams ben-
drai imant dirbtuvėse pa-
kilo 32 nuoš. nuo Sausio m.
1941 metų, kaip skelbia
darbo departamento statis-
tikų biuras.

Penkios geležkelių darbi-
ninkų unijos įieško gauti
daugiau mokesties savo na-
riams.

San Francisco, Calif. —
Karo laivų taisymui reika-
linga bent 16,000 patyrusių
darbininkų, ypatingai elek-
tros žinovų, mašinistų ir
kitokių. Darbų randasi vi-
suose vakarų pakraščio uo-
stuose.

Amerikos valdžios išsta-
tytos karo dirbtuvės ir jų
irengimai suvirš 2 bilijonų
dolarių vertės, tik keturių
valstijų Clevelando distrik-
te, bus paleistos pardavi-
mui tuoj kaip karas baig-
sis.

Anglijoj sustreikavo 30-
000 geležkelių reikalauda-
mi geresnių darbo sąlygų
ir nedirbimo sekmadieniais.
Tas ištiko socialistams lai-
mėjus rinkimus.

Geležinkelių darbuose ir
operavime per 5 mėnesius
šymet užmušta 1,840 asme-
nų, 25,173 sužeista. Pernai
tuo pat laikotarpiu užmuš-
ta buvo 1,881, sužeista 25-
250 asmenų.

Amerikos kareiviai pra-
dedama skersai šalį gaben-
ti lėktuvais, palengvinimui
geležinkeliams naštos.

KELIONĖ I SAN FRANCISCO

K. S. KARIUS.
Pastabos ir Patyrimai Kelio-
nėje ir San Francisco.

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

MISIJOS visu 600 mylių il-
gio Kalifornijos pajūrio pa-
kraštyje sudaro savo istorinę
reikšmę, ir kadangi jų nėra
buvę kitur. Suv. Valstijose
kaip tik Kalifornijoje, šiuo-
metu paduosiu jų trumpą istoriją.

Tos Misijos vadinosi Ispanų
Misijos, įkuriamos Pranciškie-
čių vienuolių, pastangom kan-
traus ir darbštaus vienuolio
Junipero Serra ir eilės kitų
Pranciškiečių, ir užėmė laiko-
tarpį nuo 1769 iki 1823 metų.
Tų Misijų buvo įsteigta išviso
21 ir tikrai Pacifiko pakrašty-
je, nuo San Diego į šiaurę iki
dvejeto jų kiek į šiaurę nuo
Francisco.

Štai tų Misijų įsteigimo me-
tai ir pavadinimai:

San Diego de Alcala — 1769
San Carlos — 1770,
San Antonio de Padua —
1771,
San Gabriel — 1771,
San Luis Obispo — 1772,
Dolores — 1776 (San Fran-
cisco miesto vietoje),
San Juan Capistrano — 1776
Santa Clara — 1777,
San Buenaventura — 1782,
Santa Barbara — 1783,
La Purisima Concepcion —
1787.
Santa Cruz — 1791.
Nuestra de la Soledad —
1791.

San Jose de Guadalupe —
1797.
San Juan Bautista — 1797.
San Miguel Arcangel —
1797.
San Fernando Rey de Es-
pana — 1797,
San Luis, Rey de Francia —
1792,
Santa Inez — 1804,
San Rafael Arcangel — 1817
San Francisco, Solano de So-
noma — 1823.

Pats Misijonierius Junipero
Serra, gimęs 1713, savo darbą
tęsė iki 1784 metų, po jo Misi-
jas steigė dar per apie 40 me-
tų jo draugai Pranciškiečiai.

Kaip matote, vienu tų šven-
tųjų vardai mums žinomi, kiti
visai nauji, nes Ispanai turėjo
eilę savo šventųjų, kaip mes
savo Sv. Kazimierą ir kt.

IKI 1822 METŲ Kaliofrnija
priklausė Ispanijai, tais metais
Meksikiečiai ją užėmė, ir Misi-
jų steigimas baigėsi. Ten pra-
dėjo apsigyventi Meksikos iš-
eiviai.

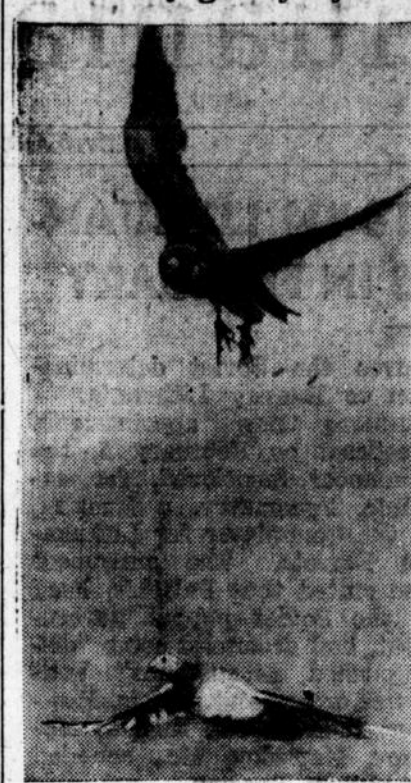
Laikė karo su Meksika, 1846
metais Amerikiečiai nugalėjo
Meksiką užėmė tą Pacifiko pa-
kraštį ir ten išklė Amerikos
vėliavą. Kalifornija tapo pri-
imta į Uniją 1850 metais.

1848 metais buvo atrastas
auksas, kas sutraukė į Kali-
forniją daug Amerikos žmo-
nių iš rytinių valstijų.

KALIFORNIJOS sostinė ne-
šioja patį svarbiausį pavadinimą
— Sacramento.

Paciame pietiniame Kalifor-
nijos gale, prie Pacifiko, ran-
dasi San Diego miestas, kur
dabar gyvena Dr. Norem, au-
torius "Timeless Lithuania".

Balandžių gaudytojas

Vaidas parodo kaip prijau-
kintas vanagas Anglijoje už-
puola su slaptą žinia lekiantį
Vokišką balandį ir sunaikina.
Tuo būdu buvo sulaukta daug
slaptų Vokiškų karo žinių.

Lietuvių Misijos metu ir jis
buvo atvykęs į San Francisco
padėti Lietuvos reikalais.

Po to, dairantis po žemėlapi-
šiaurėje Oregon valstijoje ir
rytuose Nevada ir Arizona va-
lstijose, šventųjų vardų miestų
daugiau kaip ir nematai.

Bendrai sakant, visose Suv.
Valstijose vienu ir kitu yra
miestų turinčių šventųjų var-
dus, bet niekur jų nėra tiek
daug kaip Kalifornijoje.

SAN FRANCISCO miesto is-
torija fokia. 1769 metais Is-

panas iš Meksikos Don Caspar
de Portola atrado San Francis-
co įlanką ir pusiasalį ir šeši
metai vėliau per Golden Gate
arba Aukso Vartus į tą įlanką
įplaukė pirmas laivas.

1776 metais, kada Atlantiko
pakraštįje Amerikos kolonis-
tai ginklų, revoliucija ir karu
steigė savo nepriklausomą res-
publiką, Ispanas vienuolis mi-
sijonierius Junipero Serra at-
vykęs į ten jau buvusį mažą
Ispanų kaimelį įsteigė Dolores
Misiją. Kadangi jis buvo vie-
nuolis Pranciškonas, nuo to ir
miestas gavo San Francisco
pavadinimą.

IKI 1848 METŲ, kuomet Ka-
lifornijoje buvo atrastas auk-
sas, San Francisco buvo mažas
kaimelis iš 14 namų ir 60 gy-
ventojų. Žinia apie aukso at-
radimą beveik per naktį tą kai-
melį išaugino į jūdrų miestą—
į du metus ten jau radosi 20,000
gyventojų.

Kelis kartus šis miestas bu-
vo sunaikintas ugnies ir vėl
išnaujo atsistatė. Bet patį bai-
siausį išnaikinimą jau išdide-
jęs miestas sulaukė 1906 me-
tų žemės drebėjimo, kuomet
kilę gaisrai paverė visą miestą
į pelenus. Iš pelenų mies-
tas išaugo į svarbų pasaulinį
komercinį miestą kokių jis ši-
dien yra.

Per jį eina prekyba su Pa-
cifiko salomis ir Azija, Aus-
traliija ir Indija. Jį lanko lai-
vai iš Europos, atplaukdamai
per Panamos Kanala.

(Bus daugiau)

Tikisi Daug Divorsų

Amerikos tikybų vadai pra-
našauja kad po šio karo šalyje
smarkiai pašoks šeimų per-
skyros-divorsai, kas sudarys
didelę problemą bažnyčioms ir
visuomenei.

Nekurie spėja kad net iki
50 nuosimčių skubių vedybų
įvykusių karo pasekoje baig-
sis divorsais.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškomi asmenys:

Aleknavičiūtė Stasė, 1928 m. iš-
vykus iš Kauno ir gyvenus Brook-
lyn, N. Y.
Andriuskevičius Juozas, gyvenęs
Brooklyn, N. Y.
Baltrušaitienė-Bracaitė, Stasė, iš
Šiaulių ap., Kurtuvėnų v., Pabijo-
čių k., gyvenus Chicagoj.
Elsbergas Vladas, Izidorius su-
nus, iš Raseinių miesto.
Jaseliūnai, Mykolas ir Steponas,
gyvenę Chicagoj ar apilinkėj.
Grigaliūnas Stasys, gyv. Grand
Rapids, Mich.
Grigaliūnas Mykolas, gyvenęs ar
tebegyvenęs Chicagoj ar apil.
Kasperavičius Kazys, nuo Simno,
gyvenęs Boston, Mass., ar apil.
Paltanavičius Adomas, gyv. Rum-
ford, Me., ir Jieva Paltanavičiūtė.
Petraška Adomas, nuo Balbieriš-
kio, gyv. Boston, Mass., ar apil.
Petraška Juozas, iš Simno, gyv.
Boston, Mass., ar apil.
Piliponytė Lucija, ištėkėjusios pa-
vardė nežinoma, iš Klaipėdos kr.,
Šilutės ap., Dronšilių k. Spėjama
gyvena Chicagoje.

Poleksauskai, Boleslovas, Antanas
ir Juozas, žinomi dar kaip Paula-
kowskai, kilę iš Suvalkų apilinkės.
Pozulp Jokubas, gyvenęs 6924 S.
Fairfield av., Chicagoj, ir spėjama
dar tebegyvenęs Chicagoje.
Rudokai, Jieva, Antanas ir Juo-
zas, gyvenę Worcester, Mass.
Srehaliai, įpėdiniai prie apie 20
metų mirusio Srebaliaus, kilusio
nuo Rietavo, Telšių ap. Jo našlė
prieš karą buvo grįžus Lietuvon,
o vaikai gyvena Amerikoje.
Urbanienė-Bracaitė Julė, Šiaulių
ap., Kurtuvėnų v., Pabijočių k., iš-
tekėjus už antro vyro, bet jo pa-
vardė nežinoma. Spėjama kad te-
begyvena Chicago apilinkėje.
Svoinickas Stasys, iš Josvainių,
Kėdainių ap.
Kudirka Juozas, arba jo šeimos
nariai.

Krasinskaitė Aleksandra, iš Ska-
piškių p., Girkalnio v., Raseinių ap.
Gyvena Chicagoj ar apilinkėj.
Valickaitė Sofija, Vincento duk-
tė, kilus iš Šiaulių, gyvenus Chica-
goj ar apilinkėj.

Narbuza Jurgis, iš Stirniškių k.,
gyvenęs Brooklyn, N. Y.
Šinkštienė-Grigaliūnaitė Julė, gy-
venanti Chicagoj ar apilinkėj.
Mikoliūnas Jonas, gyvenęs Chica-
goj ar apilinkėj.

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

arba
Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

ILLINOIS valstija bėgyje
sekančių 10 metų statybins sa-
vo numatytose vietose 170
naujų orlaiviams stočių orinei
prekybai ir komunikacijai vy-
styti. Išviso valstija turės
apie 250 lėktuvams stočių. Da-
bar turi 80, iš jų 20 randasi
Chicago srityje.

**BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS**

FOUNDED 1894
The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Gyvuliai Vežami i Balkanų Šalis

Apie 50,000 pieninių karvių
ir daug arklių bus išvežta i
Balkanų šalis iš Amerikos se-
kančių 18 mėnesių bėgiu, pa-
gelbėjimui Graikijai, Albani-
jai, Jugoslavijai, Čekoslovaki-
jai ir Lenkijai gyvuliais, ku-
rių per karą išnaikinta apie
5,000,000 galvų.

Didelis Vaisių Derlius

Ohio valstijoje šymet numa-
tyta labai gausus derlius to-
matų, kukurūzų ir pyčių. Ne-
žiurint vėlyvų šalų kurios pa-
kirtos daug žiedų, tų vaisių ir
daržovių derlius yra labai ge-
ras.

Rugpjūčio ir Rugsėjo mėne-
si, kada bus Ohio dirbtuvės
konservavimas ir dėjimas tų
produktų į skardines, reikalinga
bus dar 11,000 daugiau dar-
bininkų negu jų dabar turi.

Vaisių ir daržovių conserva-
vimo dirbtuvės randasi dau-
giausia šiaurinėje Ohio dalyje.

Ferro Ruošiasi Dide- liems Darbams

Padidėjus 50 nuosimčių pasažie-
rių karų produkcijai, kartu pa-
sukus pareikalavimui Diesel motorų,
žada gražiai ateiti Ferro Machine &
Foundry Company, 3155 East 66th
street.

Per 40 metų Ferro dirbo su au-
tomotivų industrija išvystant ir iš-
dirbant liedinius. John M. Price,
kompanijos prezidentas, laukia tos
dienos kuomet pareikalavimas Die-
sel motorų dalių susilygins ar vir-
šys automotivų biznį.

Nors šios kompanijos didysis iš-
plėtimas užsities iki po Japonijos
nugalėjimo, padidėję užsakymai ir
paklausimai parodo jog reikalinga
mažiausia 500 darbininkų daugiau
prie dabar dirbančių 2,000 darbi-
ninkų.

"Su tokiu numatomu darbų pake-
rėjimu", sako Mr. Price, "tie ge-
rieji darbininkai kurie dabar dirba
arba kurie gaus darbus Ferro dirb-
tuvėje vėliau turi puikią ateitį. Mu-
sų darbas dabar, suprantama, yra
beveik visai militariskas ir suside-
da iš šovinių ir lėktuvų bei tankų
dalių. Kaip tik valdžia leis civili-
niam bizniui prasidėti, nes tikime
dar daugiau darbo negu turim ši-
dien".

Ferro yra viena iš keleto šalies
mechanizuotų foundries kur maši-
nos atlieka daugumą sunkaus dar-
bo. Gaminama planai dar dides-
niam modernizavimui kas, kuomet
bus užbaigta, sudarys Ferro darbi-
ninkams darbo sąlygas tokias ar
net geresnes negu didumoje Cleve-
lando dirbtuvų.

KALENDORIAI 1946 METAMS

KALENDORIUS No. 124—Le Luze
su paveikslais, kaina \$12.50 už 100
su prisintimu)
KALENDORIUS No. 112—De Luze
kaina \$15.50 už 100 su prisintimu.
KALENDORIUS No. 118—mažas
del siuntimo laiškuose, \$7.50 už 100.
Pinigus siųskit su užsakymu.

LITHUANIAN ART
CALENDAR CO.
619 East 128th Street
Cleveland 8, Ohio

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra-
kandai tampa sunaikinti arba
sugadinti ugnies, kreipkitės į
P. J. KERŠIS, del apkainavi-
mo, ko visada reikalauja ap-
draudos kompanijos pirm ne-
gu išmoka už nuostolius.

Patarnausi gerai ir greitai,
su nauda jums.

P. J. KERŠIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAIN 1773.

JONAS G. POLTER

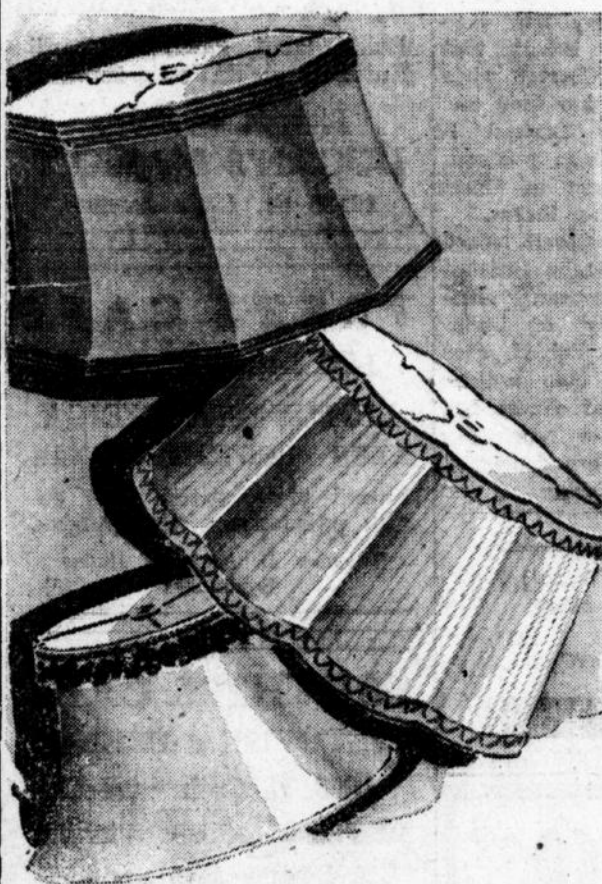
Lietuvis
Namų Maliaavotojas,
Popieriavotojas

Apkainavimas ar pati-
rimas reikale jūsų namo
pagražinimo suteikiama
nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas POTOMAC 6899

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

The May Company

GRAŽUS

NAUJI VIRSAI

suteikimui jūsų lempai naujos "išvaizdos"

- stalinės lempoms
- bridge lempoms
- grindų lempoms

6.98
viena

Kuomet pradėjot galvoti apie rudeninį per-
dekoravimą savo namų... štai atėjo šie
puikūs rankų darbo lempoms virsai. Visi
rankom siūti, įvairiais spalvų pavyzdžiais
ir apvedžiojimais... Gražūs ir tvirti, Pa-
rinkimas įvairių rūšių lempoms, kaip stali-
nės, grindų, bridge, ir kitoms. Beige, ro-
žinės ir kiaušinio lukšto spalvų.

THE MAY COMPANY... LAMPS
PENKTAS AUKŠTAS

NAUJAS GROŽIS JUSŲ GRINDIMS

STORAS INLAID

LINOLEUM

2.24
ketv. yd.

Ne tik praskaidrinsit savo grindis bet taip
pat palengvinsit savo namų darbą padengę
savo grindis šiuo spalvingu, ekstra storu
inlaid linoleumu. Puikių marmuro pavi-
dų pavyzdžių įvairiose spalvose tinkamos
virtuvei, pasitinkaminimo kambariui, saulės
kambariui, žaislų kambariui. Spalvos eina
kiaurai iki apaušos, kas užtikrina ilgą laiky-
mą ir nenusidėvimą.

Atsineškite savo kambario mieras
THE MAY CO... ŠEŠTAS AUKŠTAS

RYTOJAUS SKALBIMO DIENA bus Pilniausia Automatiška su GASU!

Du automatiški, Gaso tarnai—tuoj busianti gatavi—padės
padaryti skalbimo dieną dikčiai smagesnei!

Laukit naujos rūšies Gas tumbles dryes džiovintuvo kuris
išdžiovins visą skalbinį baltinių visiškai sausai į 25 minutes.
Reikės tik sumesti baltinius ir paspausti sagutę. Pailengva
vartomi tyrame, šiltame ore, baltiniai lieka minkšti, švel-
nūs, maloniai kviepianti ir ir beveik nesuraukšlėti kuomet
išimsit iš džiovintuvo. Tai bus galas vargui su rūbų džio-
vimo šniurais, oru ir suodžiais.

... Taipgi pats vėliausias automatiškas Gasu vandens šil-
dytojas pašalinimui trukumo karšto vandens skalbimo me-
tu, arba maudantis, arba virtuvėje. Palaiko reikalingą van-
dens temperatūrą nuolatos be saugojimo ir priežiūros. Šis
šildytojas bus nerudijantis ir tarnaus ekonomiškai—apden-
gtas streamlined viršum nuolatiniams gražumui.

JUMS Jau Artinasi Gasinis Skalbimas!

THE EAST OHIO GAS COMPANY

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

MIRĖ NIKODEMAS A. WILKELIS

Buvo populiarius laidotuvių direktorius

Nikodemas A. Wilkeli, 43 m. amžiaus Clevelando Lietuvis, staiga mirė širdies liga Liepos 30, tuoj po vidurnakčio, savo namuose, 6902 Superior Avenue. Jis buvo populiarius laidotuvių direktorius per pastarus 13 metų.

Pašarvotas savo paties laidotuvių namuose, laidojamas penktadienio rytą, Rugpj. 3, pamaldos 9:30 val. ryto šv. Jurgio bažnyčioje. Iš bažnyčios bus palydėtas į Kalvarijos kapines.

Nikodemas A. Wilkeli buvo gimęs ir augęs Clevelande, laidotuvių profesiją pradėjo baigęs Cincinnati College of Embalming.

Paliko žmoną, Aldoną Jankauskaitę, ir dvi dukreles, Marcia ir Myra; taipgi Clevelande liko jo brolis Andrius, o sesuo, Mrs. Mary Mueller, gyvena Teaneck, N. J.

Veiklus Lietuvių tarpe

Iš pat savo jaunų dienų Nikodemas dalyvavo ir darbavo si Lietuvių tarpe, kaip smulkininkas kur reikėjo muzikos, ir šiaip įvairiuose kultūrinuose darbuose, kuriuose vėliau, apsisvedęs su Aldona Jankauskaite, žinoma pianiste, abudu daug dirbo ir rėmė juos sulys išgalės.

Nikodemas A. Wilkeli visą laiką nuo Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos įsisteigimo rėmė Lietuvių Darželį, ir turi

Nikodemas A. Wilkeli

nufilmavęs ištisą Darželio istoriją nuo pat jo pradėjimo statydinti iki užbaigimo.

Jis prigulėjo prie keturių vietos Lietuvių organizacijų ir buvo vice pirmininku Lietuvių Taupymo ir Paskolos Draugijos. Jo mirties delei, Lietuvių Taupymo ir Paskolos Draugijos bankas penktadienį bus uždarytas visą dieną ir banko direktoriai laidotuvių pasitarinai grąžins.

Velionis buvo nariu Cuyahoga Funeral Directors Association ir tarnavo nariu Gasoline Panel, War Ration Board No. 10.

Velionis buvo gero budo ir palankus pasitarnauti ir pagelbėti visiems kuo tik galėjo.

Amžinos ramybės jam, o jo likusiai šeimai giliausios užuojautos.

BURKE IR MILLER KANDIDATAI Į MAYORUS

Liepos 31 nominacijose, kuriuose dalyvavo tik apie 70,000 balsuotojų iš arti 400,000 galinčių balsuoti, nominacijos į miesto mayoro pareigas laimėjo dabartinis mayoras Thomas A. Burke, Demokratas, ir Ray C. Miller, busintis jo oponentas, Republikonas. Iš viso buvo trys kandidatai, bet Burke gavo daugiau balsų negu kiti du. Pasekmės buvo tokios:

Burke balsų gavo 45,430
Ray C. Miller 17,111
George B. Harris 7,371

Mayoras Burke tokiu būdu gali tikėtis laimėti rinkimus Lapkričio mėnesį, nes jo oponentai pasirodė gana silpni. Symet nominacijos atkelta į Liepos mėnesį, paprastai būdavo Rugsėjo mėnesį. Balsavimuose dalyvavo tik 17 nuošturinčių teisę balsuoti piliečių.

SVEČIAVIMAI

Pas savo brolių Mike Kudzių atvyko pasisvečiuoti jo broliai Juozas ir Andy Kudziai su savo žmonomis, iš Detroito. Apilankė Lietuvių Darželį ir Dirvos prenumeratą, nusipirko knygų.

Antanas Zdanis išvyko keltui dienų į Pittsburghą aplankyti savo seserį ir tetą.

Antanas Leimonas išvažiavo į Brooklyn, N. Y. Ten žada apsigyventi.

VAŽIUOJA Į M. S. SEIMA

Moteryų Sąjungos 36-ta kuopa išrinko penkis delegatus į M. S. 20-tą seimą, kuris atsis Rugs. 20-23, Grand Rapids, Mich. Delegatės: Julė Salasevičienė, Liudvisė Miliauskienė, Anelė Velikiene, Magdala Cicėnienė, Paulina Štaupienė.

Delegatų išleistuvėms ir kelionės lėšų padengimui rengiama kortavimo vakaras Rugs. 11, nuo 7:30 vakare, pp. Kundrotų namuose, 1035 E. 140 St. Prašomi dalyvauti visi kam laikas leidžia. Komisija.

Kiek Did. Clevelando Lietuvių Tarnauja Kariuomenėje

(Ar jūsų sunaš ar dukters vardas jau pridurtas American Lithuanian War Activity Komitetui? Priduokit šiuo adresu):

Jurgis K. Venslovas,
1267 E. 82nd St. CE 4565

Clevelandiečiai Lietuviai militarinėje tarnyboje:
(Tęsinys iš pereinio nr.)

Juska Antanas, Jasulaitis Povilas, Jasunas Alfonsas, Jasunas Jonas, Jasas Walter, Juskevicius Petras, Jusis Adolphas, Janusauskas Jurgis, Jankauskas Pranas, Jurgelis Jonas, Jurgelis Vladas, Keidis Juozas, Keidis Jonas, Klimas Elena, Krugis Leonardas, Krugis Alfred, Kupstas Ted, Kupstas Jean, Kazel Pranas, Kazel Natalie, Komer Alfred, Krivas Juozas, Krivas Petras, Krivas Vincas, Krataich Juozas, Krataich Albertas, Krataich Alfonsas, Kubilevich Simon, Kazenas Dennis, Kazenas Zenon, Katkus Antanas, Kundrot Bernard, Kundrot Viktoras, Kundrot Julius, Kubilius Juozas, Kudzius Bruno, Kavalunas Jonas, Klauga Raymond, Klauga Petras, Klilkunas Jonas,

SOVIET BROADCASTS IN LITHUANIAN FROM VILNIUS IN FEBRUARY

During its "working days" the Vilnius radio station transmits war news, Communist propaganda, and Russian music. Often Russian songs and vulgar couplets are sung. In their broadcasts the Soviets try to give the impression that they are interested in Lithuanian problems. However, their listeners are well aware that this is merely propaganda, since the broadcasts completely neglect Lithuanian political or cultural interests.

The broadcasts deal with local matters only so far as to instill into the minds of the listeners that their country is incorporated into the Soviet Union forever, and that they should cease to think of Lithuanian independence. Such propaganda, however, has an effect quite opposite from that intended, as is proved by direct information from Lithuania.

During February one of the most popular subjects in the radio broadcasts was the alleged zeal of the Lithuanian workmen in the factories and their supposed loyalty to the Communist regime. Names of workers who have been thus distinguished themselves are constantly being read. These are nearly always Russians, such as comrade Vetrov, a railway worker from Kaunas.

On February 1 and a few days later, the broadcasts described several public meetings wherein the Lithuanians were said to have shown "the greatest satisfaction" at the re-incorporation of Klaipėda (Memel) into Soviet Lithuania.

On February 2 the announcer stated that Klaipėda, said to be burning and totally abandoned by its population, was a "dead city". He added that, nevertheless, "life will blossom there again—the harbor has good prospects". The reason given for this optimism was the alleged fact that "a few hundred people from the East had arrived there and had already organized a Communist party and its committee".

On February 6 the announcer read a communique about some slight amendments which aim at the centralization of control to be made to the so-called "Soviet Lithuanian Constitution".

Russification
The frequent mention of Russians appointed to office

Parsiduoda
6 šeimų apartamentas
po 5 kambarius, ant E. 77 St. Kaina \$10,500. Parduoja savininkai. Kreipkitės tuoj. Henderson 7945.

PASKOLŲ REIKALĖ

Kuriems yra reikalas paskolos ateikit į Lietuvų banką.

Čia padaroma paskolos greitai ir sulyg vėliausiu reikalavimu—ir su prityrimu paskolų reikaluose.

Depozitai šioje įstaigoje po Federal Insurance Corp. kiekviena knygelė iki \$5,000.

The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6712 Superior Ave.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

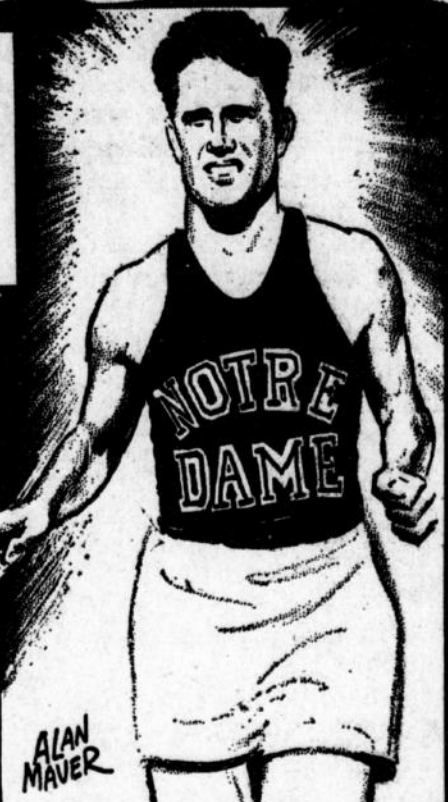
PHONE: ENdicott 4486

STARS IN SERVICE

NOTRE DAME'S OLLIE HUNTER
FORMER 2-MILE AND CROSS COUNTRY CHAMP

OLLIE'S AN OFFICER IN THE GREAT U.S. NAVY WHICH MAKES IT POSSIBLE FOR OUR SOLDIERS TO REACH ENEMY TERRITORY SO THEY CAN DO A LITTLE CROSS-COUNTRY RACING UNDER THEIR OWN POWER—YOU CAN HELP SUPPLY THE POWER. BUY WAR BONDS!

U. S. Treasury Department

JAPAN AND THE CHARTER

By ANTHONY DAINUS
In The Detroit News, July 27

Capt. Zaharias' appeal to the Atlantic Charter in his broadcast to Japan was but a sample of the brand of nonsense that emanates from out \$35,000,000 OWI. He said Japan had two alternatives: A dictated peace, or unconditional surrender with its attendant benefits as laid down by the Atlantic Charter.

The allusion to the benefits of the Charter must have been just the material sought for Nipponese editorials, commentators and warmongers, for only the naive personnel of the OWI would be oblivious of the fact that Russia, Japan's perennial foe, will sit in when the benefits are doled out—the same Russia that has made groundless demands upon territory now held by Japan; the same Russia that signed the Atlantic Charter when the Germans overran her land and just as conveniently ignored it when the Nazi tide was stemmed by the combined might of Great Britain and the United States.

If Churchill and Roosevelt looked the other way while Stalin enriched the Soviet with European "territorial aggrandizements" of Lithuania, Latvia, Estonia, Poland, Finland, Czechoslovakia, etc., nations with clean hands, what chance has Japan of Pearl Harbor infamy? It's time that we are concerned with a bit of face-saving of our

own by insisting upon the fulfillment of the Atlantic Charter in Europe which President Truman can do with those billions, provided he's immune to continental bamboozlement.

Field Office Main Office
Phone IV. 0464 YE. 2388

JOHN STEPONAITIS

Residence
Geraldine Avenue
Richmond Heights, Ohio
Real Estate Agent

Atstovauja
The JOS. A. HUBER Co.
REALTORS
1306 Center Rd. Cleve. Hgts

MĖSA - Šviežia-Rukyta

Ruši labai gaudi-minkštutė Kaina nesiekia lubų-žemutė

Lietuvis savininkas
DUGAN'S MARKET
16135 St. Clair Avenue

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street
LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS DEGTINĖ VYNAS
Smagi vieta sueiti savo senus pažystamus ir draugus.
Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS
Užkvičiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.
Atdara nedėldienais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA
6824 Superior Ave.
LIQUOR WINE BEER
Vieta kur susitinka kiti miestų pravažiujanti Lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA
"Kur alus skanesnis"
"Arielkėlė šiltesnė"
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI
584 Euclid Avenue
Ant U. S. Route 20
Kazys Stonis, Savininkas.
WICKLIFFE, OHIO

PAGERGIMUI MIRUSIO MUSŲ
VICE PREZIDENTO

Nikodemo A. Wilkelio

Šš įstaiga bus uždaryta visą dieną
jo laidotuvių dienoje

PENKTADIENĮ, RUGPJUCIO 3

THE LITHUANIAN SAVINGS
& LOAN ASS'N